

DOKUMENTACE PIVOVARSKÉHO VALACHU V LOBČI U MĚLNÍKA

Parostrojní pivovar Lobeč získal cenu Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro za rok 2014. NPÚ uděluje tuto cenu ve snaze vyzdvihnout povedené příklady rekonstrukcí, přičemž je zvláště přihlíženo k tomu, je-li památce navrácen její původní účel. Majitelé objektu byli oceněni za vzorný příklad komplexního nakládání s kulturním dědictvím.

Centrum pro dokumentaci a digitalizaci kulturního dědictví Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem provedlo dne 21. 11. 2016 dokumentaci odkrytých relikvů otopného zařízení v přízemí pivovaru v Lobči. Jedná se o pozůstatky ležatého kouřového hvozdu na sušení sladu, které byly nalezeny pod podlahou. Takzvaný valach, jehož součástí je také klenba s obdélným otvorem ve vrcholu, zvaným párník, byl odkryt v rámci probíhající obnovy areálu pivovaru.

Obr. 1. Lobeč – řez 3D modelem. Autor: Jan Horák, 2016.

Dokumentace proběhla z podnětu majitele Ing. arch. Pavla Prouzy, přičemž renovace areálu, jejíž součástí jsou také další průzkumy, nadále probíhá.

Situace se rozkládala na ploše dvou sousedících místností. V jedné z místností byly odhaleny relikty samotného hvozdu s čitelnými mladšími úpravami z doby před přechodem k používání hvozdu stojatého. V sousední místnosti se nachází zahlušené topeniště zásobující hvozdu teplým vzduchem, který proudí pod slad kouřovodem vedeným na koso pod nosnou zdí oddělující obě místnosti, čímž se liší od starší metody hvozdnění přímo nad otevřeným ohněm.

Cílem bylo rychlé zachycení co největšího množství prostorových dat, vzhledem k faktu, že celá situace byla z důvodu jejího zachování opět zakryta a zůstane pro další dokumentaci v následujících letech nedostupná. Základem dokumentace bylo geodetické zaměření totální stanicí, pomocí kterého byly zachyceny základní obrysy konstrukcí a kódové značky pro fotogrammetrii. Na geodetické zaměření navazovalo snímkování situace pro účely vytvoření digitálního prostorového modelu pomocí SW AgisoftPhotoScan. Tento program využívá principů průsekové fotogrammetrie a optické korelace k vytváření mračen bodů a jedná se v některých aplikacích o al-

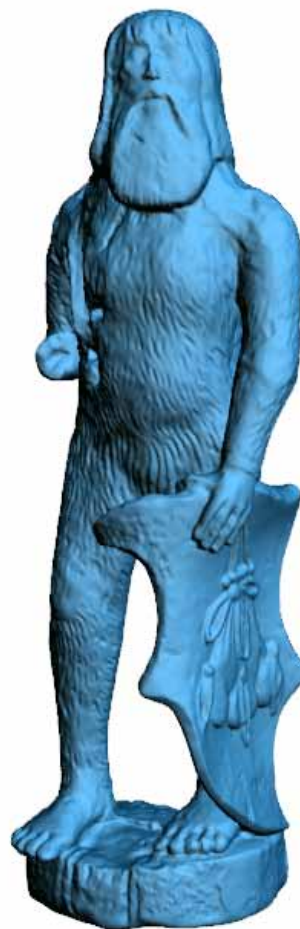
ternativu k laserovému či optickému 3D skenování. Vybrané části hvozdu a topeniště byly zároveň naskenovány optickým 3D skenerem Artec EVA.

Nejdůležitějším výstupem dokumentace je ortofotoplán celé situace. Nasbíraná data umožňují vypracování podrobného prostorového modelu obou místností včetně kleneb a detailů topenišť.

Jan Horák – David Skalický – Monika Stará

DIGITALIZACE SOCHY ROLANDA V LITOMĚŘICÍCH

Dne 4. května 2017 proběhla v Oblastním muzeu v Litoměřicích digitalizace sochy Rolanda. Originál sochy z roku 1539, jejíž kopie se nachází na severním pilíři západního průčelí litoměřické staré radnice, je umístěn v muzejní expozici.

Obr. 1. Výsledný digitální model sochy. Autoři: Monika Stará, Anna Zubáčová, 2017.

Obr. 2. Originál sochy Rolanda v Oblastním muzeu v Litoměřicích. Autor: Jan Peer, 2017.

Obr. 3. Muzejní dny 3D technologií, Oblastní muzeum v Litoměřicích. Foto: Jan Peer, 2017.

Pro digitalizaci sochy, kterou provádělo Centrum pro dokumentaci a digitalizaci kulturního dědictví FF UJEP v Ústí nad Labem, byla použita bezkontaktní nedestruktivní metoda 3D optického skenování. Pro skenování byl využit ruční skener Artec EVA, který je pro svou rychlost, snadnou ovladatelnost a dostačující přesnost ideálním prostředkem digitalizace artefaktů do velikosti lidské postavy. Nasnímaná data byla zpracována do výsledného detailního 3D modelu včetně povrchu sochy. Model byl po postprocesních úpravách poskytnut Technickému klubu mládeže v Litoměřicích k vytištění zmenšené repliky sochy na 3D tiskárně.

Výsledný digitalizovaný model i vytištěná replika byly prezentovány na Muzejních dnech 3D technologií, které proběhly v litoměřickém muzeu 13. května a 3. června 2017 a nabízely široké veřejnosti seznámení s trendem 3D technologií a možnost vzhledu do problematiky 3D skenování i tisku.

V rámci akce vzniklo také prezentační video, zachycující celý proces od počátku skenování sochy přes zpracování až po konečný tisk na 3D tiskárně.

Digitální model originálu sochy litoměřického Rolanda tak našel poměrně široké uplatnění. Neslouží jen k badatelskému výzkumu trasologických stop opracování kamene při vytvá-

ření původní sochy, ale ve formě digitálních snímků, webové animace a 3D tisku zmenšenin také k propagaci odborné činnosti litoměřického muzea.

Monika Stará